

ἀποπυρίζω ἀμάρτ. ἰοπυρίζω Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπόπυρος.

1) Κάμνω ὥστε νὰ ἀπαλλαγῇ τις τοῦ πυρετοῦ. 2) Ἐπὶ τοῦ πυρετοῦ, ἀφίνω τινά, παύω νὰ κατέχω αὐτόν: Τὸ ριὸν ἐποπύρισέν τον (τὸν ἄφησεν ὁ πυρετός, ἢ κρείσας τοῦ πυρετοῦ παρήλθεν). || Ἄσμ.

Ἀνθρώπος γὰρ τὲς ὁμορφες πέφτει καὶ τουδοντίζει, πᾶν-νει τον βράστη καὶ ριὸν καὶ δὲν τὸν ἰοπυρίζει (ριὸν = ρίγος, πυρετός, τουδοντίζει = σκέπτεται).

ἀπόπυρο τό, Πελοπν. (Μεσσ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ οὐσ. πυρά.

Φλόξ παραγομένη ἐκ φρυγάνου τοποθετουμένου εἰς τὸ στόμιον τοῦ κλιβάνου μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ἄρτου διὰ νὰ λάβουν οἱ ἄρτοι ἐρυθρῶν χρῶμα: Ἀναψ' ἔν' ἀπόπυρο νὰ πάρῃ τὸ ψωμί.

ἀπόπυρος ἐπιθ. Ἀντικύθ. Ἰων. (Καράμπ. Κρήν. Σμύρν.) Κρήτ. Κύθηρ. ἀπόπυρος Λέσβ. ἰόπυρος Κύπρ. ἰέπυρος Ἰμβρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ οὐσ. πυρά.

Ὁ ἀποβάλλων τὴν πυράκτωσιν κλίβανος, ὁ ἐν καταστάσει θερμότητος εὐθὺς μετὰ τὴν ὀπτησιν τῶν ἄρτων ἔνθ' ἄν.: Ἀπόπυρος ὁ φοῦρνος εἶναι Καράμπ. Σμύρν. Εἶνι ἰέπυρους ἢ φοῦρνος καὶ δὲν ἀργεῖ νὰ πυρώσῃ Ἰμβρ. Νὰ βρω-μεν φοῦρνον ἰόπυρον νὰ φουρνίσωμεν ποῦ πυρών-νει γλήγορα Κύπρ. || Φρ. Ἀπόπυρους φοῦρνος (ἐπὶ τοῦ ἐν καταστάσει μέθης διατελοῦντος) Λέσβ.

ἀποπῶδε ἐπίρρ. Κρήτ. (Κατσιδ. Ρέθυμν. κ.ά.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ἐπίρρ. πῶδε, δι' ὃ ἰδ. ἀπεδῶ.

Πρὸς τὰ ἐδῶ, πρὸς τὸ μέρος τοῦ λαλοῦντος ἔνθ' ἄν.: Ἐλ' ἀποπῶδε νὰ σοῦ πῶ, γιὰτὶ δὲ βορῶ νὰ περάσω ἀτουδὰ Κατσιδ. Πέρασ' ἀποπῶδε νὰ μὴ σοῦ βαροῦν οἱ πέτρες αὐτόθι. Ἀποπῶδε ἀπὸν τὸ σῶχωρο ἔναι ἔναι βρωσάει Ρέθυμν.

ἀπορα ἐπίρρ. Πόντ. (*Οφ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπορος.

Κακῶς, ἀπρεπῶς ἔνθ' ἄν.: Ἀπορα λές. Ἀπορα ἐποίισε. Συνών. ἀδέξια 2, ἀσκημα.

ἀποργώνω Πελοπν. (Οἶν.) κ.ά.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. ὀργώνω.

Τελειώνω τὸ ὄργωμα, τὴν προπαράσκευαστικὴν πρὸς τὴν σπορὰν ἄροσιν.

ἀποργωσιὰ ἡ, ἀμάρτ. ἀπουργουσιὰ Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποργώνω.

Ὁ τόπος ὅπου ἐτελείωσε τὸ ὄργωμα.

ἀπορδινιάζομαι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. ὀρδινιάζομαι.

Ἐτοιμάζομαι τελείως, τελειώνω τὰς ἐτοιμασίας μου: Μ' ἀκόμα ὀρδινιάζεσαι ποῦ νὰ μὴ δὸ σώσης ν' ἀπορδινιαστῇς! Δὲν εἴμ' ἀκόμ' ἀπορδινιασμένος.

ἀπορένω ἀμάρτ. ἰορένω Σύμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπορος.

Καθίσταμαι ἰσχνός: Ἐπόρυνε τὸ ἀρνί.

ἀπορεξίσκομαι Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό, τοῦ οὐσ. ὀρεξι καὶ τῆς καταλ. -ίσκομαι, δι' ὃ ἰδ. -ίσκω.

Ἀποβάλλω, χάνω τὴν ὀρεξίν μου, τὸν πόθον μου, ἀπογοητεύομαι: Ἐπορεξίστα.

ἀπόρευτος ἐπιθ. Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ.) Χίος

Τὸ μεταγν. ἐπιθ. ἀπόρευτος.

1) Ἐπὶ τόπου, ὁ δι' οὗ δὲν δύναται τις εὐκόλως νὰ πορευθῇ, δύσβατος, ἄβατος Πελοπν. (Καλάβρυτ.): Ἀπό-ρευτος τόπος - λόγος. Ἀπόρευτη σιράτα. β) Οὐδ. οὐσ., τὸ ἀδιέξοδον, τὸ οὐκ ἐνδέχεται ἄλλως Χίος: Ὁ βασιλεὺς σὰν εἶδε πρὸς τ' ἀπόρευτον, τοῦ εἶπε (ἐκ παραμυθ.)

2) Ἐπὶ οἰκίας, δύσκολος, δυσοικονόμητος Πόντ. (Κερασ.): Ἀπό-ρευτον ὁσπίτιν. Συνών. ἄβολος Α 1.

3) Ὁ μὴ τεθεὶς εἰς τὴν οἰκειάν ἢ πρέπουσαν θέσιν ἰδίᾳ πρὸς φύλαξιν, ὁ μὴ τακτοποιηθεὶς Πελοπν. (Μάν.): Πόρεψέ το τὸ γλυκὸ 'ς τὴν ντινιάπα, μὴν τ' ἀφίνης ἀπόρευτο. Δὲ θέλω νὰ βλέπω ἀπόρευτα τὰ πράματα.

4) Ἐπὶ ἀνθρώπου, ὁ δυσκόλως τὰ ἑαυτοῦ οἰκονομῶν, πτωχός, δυστυχὴς Πελοπν. (Κορινθ.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ.): Ἀχαρε κι ἀπόρευτε! (τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐτυχίας νὰ ἀποξενωθῇς! Ἀρά) Κερασ. Συνών. ἀπορος 1. 5) Ἐπὶ ἀγροῦ, ἄφορος Πελοπν. (Καλάβρυτ.): Ἀπόρευτο χωράφι.

ἀπόρι τό, Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀπορία.

Μόνον εἰς τὴν φρ. τ' ἀπόρια σ'! (ἄπορος νὰ γίνῃς! λεγομένην κατ' ἀντιλήψιν εἰς τὴν φρ. 'κ' ἐπορω).

ἀπορία ἡ, λόγ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. κ.ά.) ἀπορία Κύπρ. Νίσυρ. ἀπουρία Μακεδ. (Δεσπότη.) πορκὰ Κύπρ. Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀπορία.

1) Τὸ νὰ εἶναι τις ἄπορος, ἔνδεια, πενία Πόντ. β) Ἀνικανότης, ἀδυναμία, ἀσθένεια Πόντ. (Οἶν.): Φρ. Ἀπο-ρία ἐσῆβε σε! (νὰ μὴ μπορέσης, νὰ ἀσθενήσης! Ἀρά).

2) Δυστυχία, κακοτυχία Κύπρ. Νίσυρ.: Παροιμ. φρ. 'Σ τὲς χαρὲς ὁ πῖσκοπος τθαὶ 'ς τὲς πορκὲς ὁ κικάκος (ὁ ἐπί-σκοπος καλεῖται εἰς τὸν γάμον ἢ ἄλλας ἐορτάς, ὁ δὲ διά-κονος πρὸς παροχὴν βοηθείας) Κύπρ. || Ἄσμ.

Πέ μου νὰ ζῆς, καλόγερε, τίνος εἶναι τ' ἀμπέλι;

— Τῆς ἐρημιᾶς, τῆς ἀποριᾶς, τοῦ γιοῦ μου τοῦ Γιαννάκι Νίσυρ. 3) Ἀμφιβολία, ἀμηχανία λόγ. κοιν.: Μοῦ ἔρχεται ἀπορία μ' αὐτὰ ποῦ λές. Μ' ἔβαλες 'ς ἀπορία. Βρίσκομαι σὲ ἀπορία κοιν. 'Σ ἀπορίαν μεγάλη εὐρέθη Σύμ. || Παροιμ. φρ. Ἀπορία ψάλτον βήξιμο ἢ βήξ (ὅταν τις δυσκολεύεται νὰ ἀπαντήσῃ εἴτε δι' ἀνικανότητα εἴτε διὰ τὸ ἀσύμφορον. Ἦδη μεσν. Ἰδ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 3,103 κέξ.) κοιν. 4) Ἐκ-πληξίς λόγ. κοιν.: Ἀπορία μοῦ ἔρχεται ποῦ τὰ βρίσκει τόσα χρέηματα ποῦ ξοδεύει.

ἀποριάζω Χίος (Χαλκ.) ἀπουριάζου Μακεδ. (Αὐλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπορος. Παρά Σομ. μετοχ. ἀπορια-σμένος.

Καθίσταμαι ἄπορος, δυστυχὴς ἔνθ' ἄν.: Ἡ Φτέρ' ἦταν χορὸς, μόν' τῶρα ἀπόριασι Αὐλ. Μετοχ. ἀποριασμένος=δυστυ-χίς, ἀξιολύπητος Χίος (Χαλκ.)

***ἀπορικὸς** ἐπιθ. ἀπορικά τά, Σίφν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπορος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ικός.

Χρήματα παρεχόμενα ὡς ἐπιδόματα εἰς τὰς ἀπόρους οἰκογενεῖας τῶν στρατευομένων.

ἀπορκίζω Πόντ. (Ἰμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Χαλδ.)

ἀπουρκίζω Πόντ. (Κοτύωρ.) πορκίζω Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπορκίζω (ἐξορκίζω) κατὰ παρετυμ. πρὸς τὴν προθ. ἀπό.

Ἀναγινώσκω ἐπὶ τινος τοὺς ἐκκλησιαστικούς ἐξορκι-σμούς πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ ἀπὸ διαβολικῆς ἐπηρεείας ἢ ἀσθε-

